

भूसंपादन अधिनियमानुसार संपादनाची कार्यवाही
करतांना ग्रामीण भागातील प्रकल्पबाधीत क्षेत्राच्या
गावठाणातील घराची/ इमारतीचा मोबदला /
नुकसान भरपाई देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:-संकिर्ण-०१/२०१५/प्र.क्र.१३६(भाग-१)/अ-२

मंत्रालय, मुंबई-३२

दिनांक:- २ जुलै, २०१६.

प्रस्तावना:-

भूसंपादन अधिनियमानुसार भूसंपादन प्रक्रिया करतांना ग्रामीण भागातील प्रकल्पबाधित क्षेत्राच्या गावठाणातील घरे/इमारती संपादित होत असताना सदर घराचे/इमारतीचे मूल्यांकन सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सक्षम अधिकाऱ्यांकडून करण्याची प्रचलित कार्यपद्धती आहे. या कार्यपद्धतीनुसार घराचे/इमारतीचे मूल्यांकन करताना बांधकाम वर्षानुसार मालमत्तेची घसारा किंमत विचारात घेऊन मूल्यांकन करण्यात येते. सदर मूल्यांकन रक्कम घसारा किंमत विचारात घेतल्यामुळे खूप कमी होत असल्याची बाब निर्दर्शनास आलेली आहे. त्यामुळे सदर मूल्यांकन रक्कमेबाबत संबंधित बाधित व्यक्तीची त्याबाबत नाराजी दिसून येत होती व त्यामुळे संबंधित बाधित व्यक्ती रक्कम स्विकारण्यास तयार होत नसल्यामुळे त्याचा थेट परिणाम प्रकल्पाच्या प्रगतीवर होत असे. त्यामुळे संबंधीत प्रकल्प विहीत कालावधीत पूर्ण होण्यास अडचणी निर्माण होत होत्या. महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन-२०१५ च्या हिवाळी अधिवेशनादरम्यान मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली विदर्भातील जिल्ह्यांच्या समस्यांबाबत जिल्हा-निहाय बैठका आयोजीत करण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार अमरावती जिल्ह्याची आढावा बैठकीमध्ये प्रकल्पबाधीत क्षेत्राच्या गावठाणामधील घरांचे मूल्यांकन करण्याच्या अनुषंगाने मुद्दा उपस्थित करण्यात आला होता. सदर बैठकीतील उपस्थित मुद्दांसंदर्भात कार्यवाही करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत विचार करून पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

भूसंपादन अधिनियमानुसार भूसंपादन प्रक्रिया करतांना ग्रामीण भागातील प्रकल्पबाधित क्षेत्राच्या गावठाणातील घरे/इमारती बाधित होत असतील तर सदर मालमत्तेचे मूल्यांकन सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सक्षम अधिकाऱ्यांकडून करून घेण्यात यावे. सदर मालमत्तेचे मूल्यांकन घसारा विचारात घेऊन रु.१.६५ लक्ष पेक्षा कमी होत असेल तर बाधित व्यक्तींना संपादित मालमत्तेच्या मूल्यांकनाएवजी नवीन भूसंपादन अधिनियम,२०१३ मधील “Second Schedule” मधील क्र.१ मध्ये नमूद केल्यानुसार ग्रामीण भागातील इंदिरा आवास योजनेच्या मापदंडाप्रमाणे घर किंवा एकरकमी रु.१.६५ लक्ष देण्यात यावेत.

तसेच गावठाणांकरिता विधीवत वाटप केलेल्या महसूल विभागाच्या अखत्यारितील सरकारी जमिनीवरील घराच्या/इमारतीच्या बाबतीत मोबदला देण्यास हरकत नाही. तथापि, शासकीय जमिनीवर अतिक्रमण करून घर/ इमारतीचे बांधकाम केलेले असेल व सदरचे

अतिक्रमित बांधकाम नियमाकूल केलेले नसेल, तर त्या अतिक्रमित बांधकामासाठी निवाडा घोषित करतांना कोणताही मोबदला/ नुकसान भरपाई देण्यात येऊ नये.

सदर शासन निर्णय महसूल व वन विभागाकडील अनौपचारिक संदर्भ क्र.४२/ज-१, दि.१६.४.२०१६ व वित्त विभागाकडील अनौपचारिक संदर्भ क्र.अनौ.सं.क्र.१४६/व्यय-९, दि.१७.५.२०१६ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या "www.maharashtra.gov.in" या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र २०१६०७०२१३००३९४६१९ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(सु.कि.गावडे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मंत्री (वित्त व वने) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) सर्व मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) प्रधान सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) प्रधान सचिव(जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) प्रधान सचिव (महसूल) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) सचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) सचिव (मदत व पुनर्वसन) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५) सर्व विभागीय आयुक्त
- १६) सर्व जिल्हाधिकारी
- १७) संचालक ,नगर रचना, पुणे
- १८) सर्व अधिक्षक अभियंता, (सार्वजनिक बांधकाम /जलसंपदा)
- १९) सर्व जिल्हा सरकारी वकील
- २०) निवडनस्ती (अ-२)